ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Αλεξάνδρα Πολιτάκη

Η έκφραση της κοινωνικής και πολιτικής αναγκαιότητας δεν είναι ποτέ υπόθεση των εύκολων απαντήσεων.

Η ΛΑ.Ε σχηματίστηκε για να εκφράσει το μεγάλο ποσοστό του ΟΧΙ του δημοψηφίσματος.

Για τον λόγο αυτόν και οι προσδοκίες ήταν εξαρχής και με μία νομοτελειακή ερμηνευτική για ένα μεγάλο διψήφιο εκλογικό ποσοστό. Τις τρεις προεκλογικές εβδομάδες που μεσολάβησαν το ποσοστό της ΛΑ.Ε. έπεφτε συνεχώς σε κρυφές και φανερές δημοσκοπήσεις με ταχύτητα ελεύθερης πτώσης, οι τηλεοπτικές μάχες χάνονταν η μία μετά την άλλη και οι συγκεντρώσεις ακόμη και στις μεγάλες πόλεις δεν έστελναν αισιόδοξα μηνύματα. Παρόλα αυτά, η συνάρτηση πραγματικότητας – εκλογικού προσδοκώμενου δεν άλλαζε μέσα στη ΛΑ.Ε. Τελικά η ΛΑ.Ε. δεν έπιασε το οριακό 3% και δεν μπήκε στη Βουλή.

Η ΛΑ.Ε χάθηκε στη μετάφραση και το μήνυμά της δεν έφτασε ποτέ όπως χρειαζόταν να φτάσει. Χάθηκε ανάμεσα σε οπισθοχωρήσεις, μισόλογα και ανολοκλήρωτα νοήματα.

Οργανωτικά η ΛΑ.Ε δεν φάνηκε να πάσχει.

Ίσα ίσα θα μπορούσε να εκτιμήσει κανείς ότι εάν σε αυτόν τον λιγοστό χρόνο έγιναν τόσα, μάλλον είναι το δυνατό της σημείο. Ομιλίες οργανώθηκαν άμεσα, προγράμματα περιοδειών των στελεχών της σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν, η παρουσία της στα ΜΜΕ, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και σε λίστες με προσωπικά μέιλ έγινε σε ικανοποιητικό βαθμό για τον προεκλογικό χρόνο. Πολλές μπορούν να είναι οι αντιρρήσεις για το αν το μήνυμα και ο τρόπος και η αισθητική ήταν τα καταλληλότερα και τα αποτελεσματικότερα, αλλά υπήρξαν. **Ένας υψηλός βαθμός οργανωτικής συσπείρωσης και κινητοποίησης φάνηκε ότι υπάρχει.**

Το θέμα της **γραμμής** ήταν αναμφίβολα ένα από τα πολύ αδύνατα σημεία της ΛΑ.Ε.

Αρχικά ένα ριζοσπαστικό οικονομικό πρόγραμμα με έμφαση στην άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής στη βάση της αλλαγής του νομίσματος, στήριξε το πολιτικό περιεχόμενο της νεοσύστατης ΛΑ.Ε. Στη συνέχεια όμως άρχισε να φαίνεται μια συνολική υποχώρηση. Ο λόγος θόλωσε και έγινε αβέβαιος. Η ΛΑ.Ε προσπάθησε να αποτραβηχτεί από το θέμα ερμηνεύοντάς το μάλλον ως λόγο της συνεχούς δημοσκοπικής της πτώσης. Στη συνέχεια υιοθέτησε μία σειρά γενικόλογων θέσεων αντί ενός συνεκτικού προγράμματος. **Οι μετατοπίσεις αυτές μέσα στο σύντομο διάστημα των τριών εβδομάδων έφεραν μόνο δυσπιστία και απομάκρυνση ψηφοφόρων.** Κάποιοι απομακρύνθηκαν γιατί απογοητεύθηκαν, κάποιοι γιατί δεν κατάλαβαν ποια είναι η τελική γραμμή με την οποία κατεβαίνουν στις εκλογές και κάποιοι γιατί βαρέθηκαν να περιμένουν να δουν τη συνέχεια. Υπήρχαν εξάλλου στο πολιτικό σκηνικό άλλες έτοιμες πολιτικές επιλογές.

Χάραξη **στρατηγικής επικοινωνιακής πολιτικής** δεν φάνηκε να υπήρξε.

Ασυντόνιστη και αποσπασματική στο επιμέρους και με τρόπο εμπειρικό, η ΛΑ.Ε δεν φάνηκε να έχει και κάποια ενιαία, κεντρική στρατηγική στην πολιτική της επικοινωνία. **Έπεσε στην παγίδα να συζητήσει τον πυρήνα του σχεδίου της στα ΜΜΕ.** Να προσπαθήσει να απλώσει δηλαδή, δύσκολα, σύνθετα, εξαιρετικής κρισιμότητας τεχνικά και πολιτικά ζητήματα που εμπεριέχονται στο εγχείρημα της μετάβασης στο εθνικό νομίσματος και οδηγούν στην άμεση ενεργοποίηση των πιο φοβικών αντανακλαστικών, στην προεκλογική τηλεοπτική αρένα που πάντα διψάει για αίμα. Και ενώ οι αντίπαλοί της είχαν την εύκολη δουλειά, να μιλούν δηλαδή υποδεικνύοντας απλώς πόσο κακός, ανίκανος, διεφθαρμένος είναι ο αντίπαλος και να κατακεραυνώνουν τη ΛΑ.Ε με γενικούς αφορισμούς, η ΛΑ.Ε βρισκόταν παγιδευμένη σε ένα ανελέητο σφυροκόπημα απ΄όλες τις πλευρές, χωρίς στο τέλος να έχει κερδίσει ούτε μία τηλεοπτική μάχη.

Τα πρόσωπα έπαιξαν τον ρόλο τους, καθώς η ΛΑ.Ε στηρίχθηκε σε αυτά μην έχοντας δρομολογήσει στο μικρό προεκλογικό διάστημα όργανα και διαδικασίες.

Ο Παναγιώτης Λαφαζάνης έκανε ότι μπορούσε. Και όλοι ήξεραν ότι ως εκεί μπορούσε. Ο λόγος του δεν είναι σύγχρονος και ελκυστικός και δεν μπόρεσε να τραβήξει τα νεαρά ακροατήρια ή να εμπνεύσει τα μεγαλύτερα. Η πολιτική του γλώσσα ήταν εξαρχής γνωστό ότι δεν είναι η χαρισματική γλώσσα του ηγέτη. Προφανώς παραμένει σεβαστό στον κόσμο της αριστεράς ότι την έμαθε κοντά στον Χαρίλαο Φλωράκη, αλλά ως εκεί. Το γεγονός ότι επικεντρώθηκε σε εκείνον όλη η προβολή του νέου μετώπου και το μέτωπο ταυτίστηκε με το

πρόσωπό του, όχι μόνο δεν βοήθησε, αλλά ενεργοποίησε και όλες τις ανησυχίες για ένα ακόμα προσωποπαγές κόμμα.

Η Ζωή Κωνσταντοπούλου ήρθε την τελευταία στιγμή ως η σταρ και ως σταρ θα συνεχίσει σε ότι προχωρήσει τον επόμενο καιρό. Γιατί θα προχωρήσει όπως και να έχει, είτε πρόκειται για την αρχηγία της ΛΑ.Ε, είτε για δημιουργία δικού της πολιτικού φορέα. Είτε με τον έναν τρόπο είτε με τον άλλο, η Ζωή Κωνσταντοπούλου θα προχωρήσει σε σόλο καριέρα.

Είναι μάλλον προφανές ότι τον επόμενο καιρό η ΛΑ.Ε θα αντιμετωπίσει δυσκολίες κι ευκολίες. Και κανείς δεν φαίνεται να επικεντρώνεται στις ευκολίες, στις οποίες συγκαταλέγεται η δημιουργία οργάνων και διαδικασιών. Αλλά το θέμα είναι και η ΛΑ.Ε να μη βλέπει και έτοιμες ευκολίες εκεί που δεν υπάρχουν, όπως έκανε προεκλογικά. Ο μακροχρόνιος πολιτικός βίος των στελεχών της δεν εγγυάται απαραίτητα και την μακροβιότητά της ως νέο πολιτικό μέτωπο. Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που δεν εγγυήθηκε και την είσοδό της στη Βουλή. Ίσα – ίσα, στο εκλογικό τρυκ – δίλλημα που κυριάρχησε, "παλιό – νέο" η ΛΑ.Ε δεν έλαβε μέρος και όχι επειδή το θεώρησε κενό περιεχομένου.

Η υποχώρηση από την αρχική γραμμή είναι ένα ζήτημα που η ΛΑ.Ε θα βρει μπροστά της στη συνέχεια. Θα χρειαστεί μία ολοκληρωμένη, συνεκτική και ξεκάθαρη γραμμή, ειδικά τώρα που δεν θα εκφράζεται κοινοβουλευτικά σε αυτόν τον τόσο κρίσιμο καιρό. Πρέπει να καταλήξει στο τι θέλει και τι δεν θέλει να κάνει, τι μπορεί να σηκώσει και τι όχι, με μεγαλύτερη ειλικρίνεια και σοβαρή αυτοκριτική.

Η χάραξη μιας στρατηγικής επικοινωνιακής πολιτικής πρέπει να αντιληφθεί ότι της είναι απαραίτητη. Πρέπει να αποφασίσει τι θα συζητάει κάθε φορά, ποιος είναι ο κατάλληλος τρόπος και χρόνος για αυτό.

Κομβικό σημείο και τα πρόσωπα της ΛΑ.Ε. και κυρίως, πως τόσοι εν δυνάμει αρχηγοί θα χωρέσουν σε ένα μέτωπο, πως θα μοιραστούν οι πρωτοκλασσάτοι γύρω τους και τι θα γίνει με τους πλέον γραφικούς και επιζήμιους όπως η Ραχήλ Μακρή, που αν συνεχίσει στην ίδια γραμμή δηλώσεων, θα είναι μία μόνιμη πηγή πολιτικής ζημίας και ουδείς γνωρίζει που θα καταλήξει.

Υ.Γ. Και βέβαια όλοι γνώριζαν ότι το υψηλό ποσοστό του δημοψηφίσματος ήταν ένα μείγμα διαφορετικών πολιτικών στάσεων και απόψεων. Και δεν ήταν μία παράλογη ερμηνεία αυτή που ήθελε την έκφραση μίας ξεκάθαρης αντιμνημονιακής στάσης. Ούτε και παράλογη εκείνη που προσέβλεπε στην άντληση ενός σεβαστού εκλογικού ποσοστού από τη μεγάλη δεξαμενή

του δημοψηφίσματος.

Όμως αυτά αποτελούσαν μόνο το ένα μέρος της εξίσωσης και έτσι η όποια ερμηνεία γινόταν ήταν ελλειπής. Είναι δηλαδή πολύ σημαντικό να συνεκτιμάται η κάθε απάντηση όχι μόνη της και αποκομένη, αλλά σε συνδυασμό με μία σειρά παραμέτρων και μία από αυτές είναι και αυτός που θέτει την ερώτηση. Στο δημοψήφισμα ο Αλέξης Τσίπρα έθεσε το “μνημονιακό – αντιμνημονιακό δίλλημα” και πήρε μία απάντηση. Στην εκλογική αναμέτρηση η ΛΑ.Ε έθεσε το ίδιο δίλλημα και πήρε μία εντελώς διαφορετική απάντηση. Με αυτήν την οπτική, με μια συνολικότερη δηλαδή εκτίμηση για το τι έγινε, τηρουμένων των όποιων αναλογιών, η ΛΑ.Ε καλείται να απαντήσει σε πιο δύσκολες ερωτήσεις. Και αυτό γιατί, η έκφραση της κοινωνικής και πολιτικής αναγκαιότητας δεν είναι ποτέ υπόθεση των εύκολων απαντήσεων (ως γνωστόν).